

Maak 'huid' in de klas bespreekbaar

Huid Nederland ontwikkelde een lespakket voor de basisschool over de huid en huidaandoeningen. Wat zit er in dit lespakket, voor wie en waarom is het ontwikkeld? Hierover stelden we vijf vragen aan projectleider dr. Jolien van der Geugten.

Waarom wilde Huid Nederland dit lespakket ontwikkelen?

"Zowel bij patiëntenverenigingen als bij de NVDV waren er ervaringen dat kinderen weinig weten over hun huid. Hoe verzorg je je huid? Wat zijn veelvoorkomende huidaandoeningen? Hoe reageer je als iemand een chronische huidaandoening heeft? Daarnaast zochten ouders van kinderen met een huidaandoening naar middelen om het hebben van een huidaandoening bespreekbaar te maken op school. Dat gaat verder dan het geven van een spreekbeurt. Bovendien wil niet ieder kind een spreekbeurt geven over zijn of haar eigen huidaandoening. Daar moet je stevig voor in je schoenen staan."

Werkbladen

Waar bestaat het lespakket uit?

"Het lespakket is tot begin 2022 nog in ontwikkeling en wordt momenteel getest. Het bestaat uit de website www.huidindeklas.nl, werkbladen voor groep 5/6 en groep 7/8, een huidpaspoort, video's met opdrachten en lesactiviteiten. Je kunt alles al gratis downloaden, maar in de testfase vragen we wel om feedback. Is het lespakket duidelijk, passend en gebruiksvriendelijk voor de leerlingen en leerkrachten van groep 5 t/m 8? Dat vinden we heel belangrijk."

Keuzes

Kun je iets meer zeggen over de inhoud, waar gaan de lessen over?

"De lessen zijn ontwikkeld met dermatologen, verpleegkundig specialisten, patiëntvertegenwoordigers, leerkrachten en een didacticus. We hebben in verschillende onlinebijeenkomsten met elkaar gebrainstormd wat nu echt belangrijk is, en wat passend is voor de doelgroep.

Dit lespakket gaat over iedereen, dus niet alleen mensen met een huidaandoening. Het laat leerlingen kijken en nadenken over hun eigen huid: hoe ziet mijn huid eruit en hoe werkt mijn huid? Heb ik sproeten, een litteken, een donkere of lichte huid? Wat zijn huidaandoeningen die iedereen kan krijgen? Denk aan

voetschimmel, acne en wratjes. Hoe bescherm ik mijn huid tegen de zon, en waarom is dat belangrijk?

We hebben gekozen om de chronische huidaandoeningen eczeem, vitiligo, psoriasis en alopecia op te nemen in de werkbladen. Hier lezen leerlingen informatie over en ze ontwikkelen hun kennis en inzicht door vragen te beantwoorden. Zo was presentator en programmamaker Daan Boom bereid zijn verhaal te delen over zijn eczeem. Leerlingen denken na over wanneer Daan onzeker werd en waarom het goed is dat hij ging vertellen over zijn eczeem."

Als mensen graag een andere huidaandoening in het pakket zouden willen, kan dat?

"In dit lespakket bespreken we allerlei aspecten van de huid en huidaandoeningen, hoe een aandoening eruitziet, of deze wel of niet besmettelijk is en waar je fysiek en mentaal last van kunt hebben. We denken dat kinderen met een huidaandoening zich hierin kunnen herkennen, en dat leerlingen zo genoeg kennis

en begrip ontwikkelen om met andere huidaandoeningen om te gaan die niet behandeld zijn in het lespakket. Als hier behoefte aan is, kunnen we voor andere huidaandoeningen een extra werkblad maken. We kunnen ons voorstellen dat een leerling met een bepaalde huidaandoening deze ook wil bespreken. Maar dit is afhankelijk van de behoefte van de leerling."

Voor wie is het lespakket geschikt?

"Het lespakket is voor alle leerlingen van groepen 5 t/m 8 op de basisschool. De hoofdstukken kunnen flexibel in de verschillende leerjaren worden ingezet. Voor scholen die dat willen, zijn er ook toetsvragen over de ontwikkelde kennis.

Leerlingen met een huidaandoening of hun ouders kunnen het pakket onder de aandacht brengen van hun school. Begin 2022 moet het pakket echt klaar zijn voor gebruik. Voor de test zoeken we nog leerkrachten en leerlingen die hieraan mee willen werken. Aanmelden kan via jolienvandergeugten@huidnederland.com. **H**

Het lespakket Huid in de klas wordt mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van ZonMw, het MenzisFonds en de NVDV.

Werkbladen 5/6

“Dit pakket is alles wat kinderen zouden moeten leren over de huid”

Monique Kamphuis (46) is leerkracht op een basisschool en ze heeft vitiligo. Zij was betrokken bij de ontwikkeling van het lespakket Huid in de klas. Op haar school testen de leerkrachten van groep 5 t/m 7 het pakket. Vijf vragen aan haar over het lespakket.

Wat vind je belangrijk aan het lespakket Huid in de klas?

“Ik heb vitiligo, dus ik ben zelf huidpatiënt. Bij kinderen tot een jaar of 10 had ik daar geen problemen mee, maar in groep 7-8 werden er wel opmerkingen over gemaakt. In de brugklas reageerden klasgenoten negatief bij het zien van de witte vlekken. Ik wilde anderen niet meer laten zien dat ik pigmentvlekken heb. Ik verborg het met lange mouwen, lange broek en speciale camouflerende make-up. Daar was ik wel twee uur mee bezig. Ik had daar last van, het was een heel proces. Ik vind het heel belangrijk dat als je iets bijzonders hebt, je hierover leert praten. Ik denk ook dat het dan makkelijker wordt, voor mij is dat wel zo.”

Meerwaarde

Wat vind je goed aan het lespakket?

“Wat ik bijzonder vond, is dat er zo veel mensen bij de ontwikkeling van het lespakket betrokken waren: dermatologen, verpleegkundig specialisten, huidverenigingen en leerkrachten. Door de inbreng van verschillende disciplines is het een heel compleet lespakket. Het sluit aan op de kerndoelen in het primair onderwijs. Alles wat kinderen zouden moeten leren over de huid zit in het lespakket. Zoals werking en bescherming van de huid, gevaren van de zon- en huidaandoeningen. Daarnaast is er ruim aandacht voor de beleving van kinderen die te maken hebben met huidproblemen. Dat vind ik een meerwaarde ten opzichte van ander lesmateriaal. Leerlingen lezen bijvoorbeeld over onzekerheden van een bekende Nederlander met eczeem en bekijken een video waarin een meisje vertelt dat zij psoriasis heeft.”

Is het lespakket ook interessant als er geen leerling met een huidaandoening in de klas zit?

“Zeker. Je kunt deze lessen geven ter vervanging van het onderdeel ‘huid’ uit de normale lesmethode. Ik denk dat je er dan juist iets over moet leren. Onbekend maakt onbemind. Pas wanneer kinderen iemand kennen, liefst persoonlijk, of via het lespakket kennismaken met huidproblemen, ontstaat er meer begrip.

huid in de klas

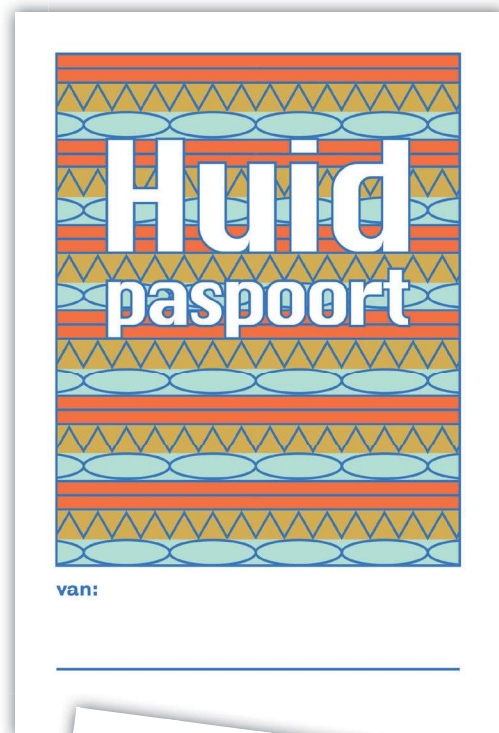
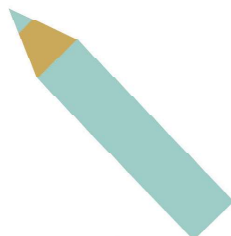
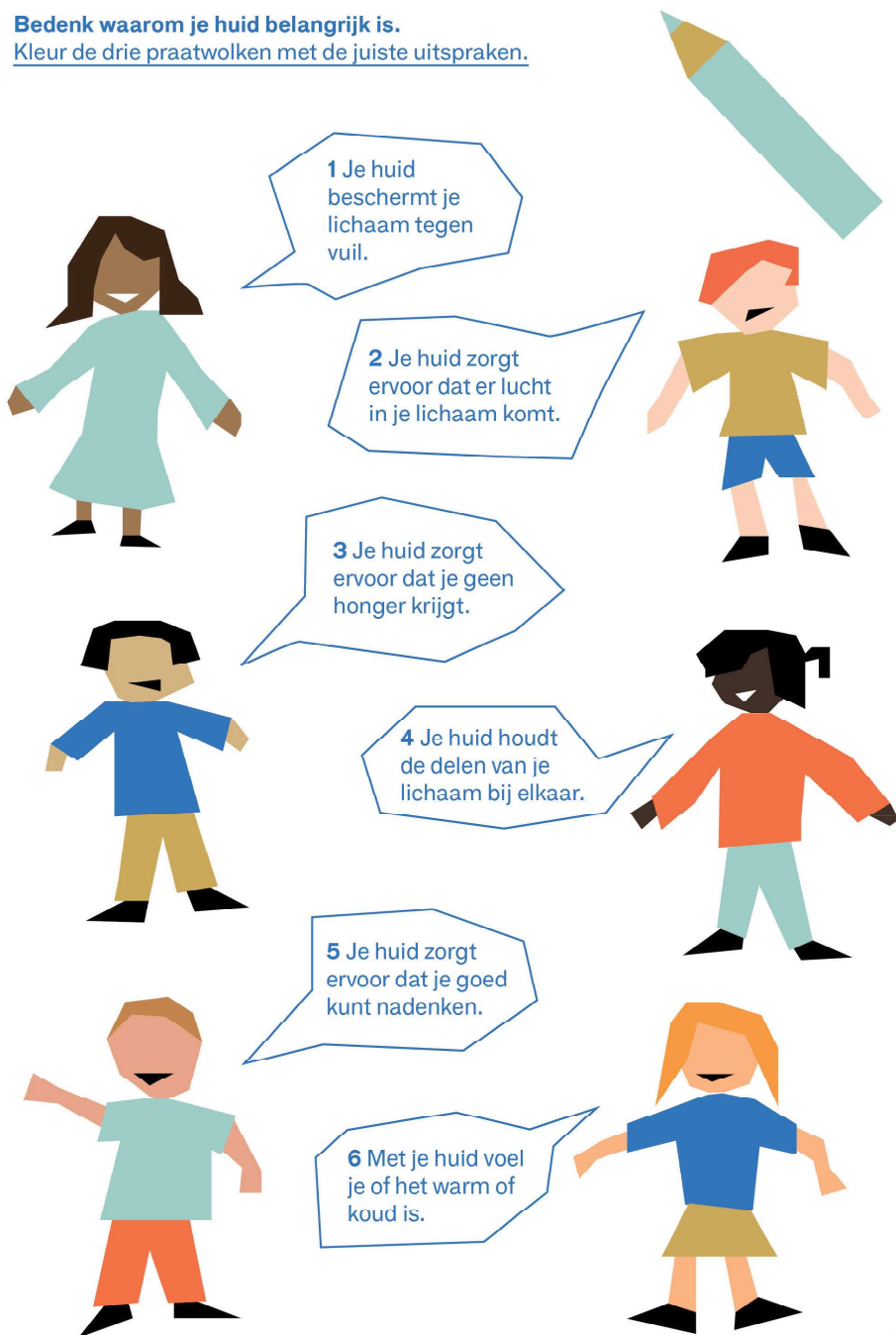
Door bekende Nederlanders en ‘influencers’ (mensen met veel volgers op sociale media) te gebruiken in het pakket, spreek je alle kinderen aan. Een collega van mij was begonnen met de lessen, en vertelde dat zij een leerling uit een andere klas met eczeem had gevraagd om iets in de klas te komen vertellen. Dat vind ik heel positief. Zo leren kinderen over dit soort onderwerpen te praten. Dit is goed voor het welzijn van kinderen met huidaandoeningen en ook voor het begrip van kinderen zonder huidproblemen.”

Openheid

Vind je dat leerkrachten er open over moeten zijn als zij zelf een huidaandoening hebben?

“Voor mij was het een heel proces. Ik durfde vroeger niet veel, ook niet te zwemmen. Eenmaal werkzaam als leerkracht in het speciaal onderwijs wilde ik dit anders. De leerlingen moesten dealen met allerlei problemen en ik durfde niet open te zijn over

Bedenk waarom je huid belangrijk is.
Kleur de drie praatwolken met de juiste uitspraken.

mijn pigmentvlekken. Van de ene op de andere dag heb ik de schaamte overboord gegooid en ben ik gaan zwemmen met de klas. Ik vind het een pre om je indien nodig kwetsbaar te kunnen opstellen, dan is dit ook makkelijker voor kinderen en soms ook voor de ouders. Leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie. Dit betekent ook kwetsbaarheden laten zien en niet bedekken. Je hoeft niet perfect te zijn. In de huidige maatschappij lijkt iedereen perfect, maar dit klopt natuurlijk niet. Dus mocht je als leerkracht huidproblemen hebben, wees er open over. Kinderen krijgen dan het goede voorbeeld.”

De druk op het onderwijs is al jaren hoog en is misschien nog wel hoger na de uitbraak van Covid-19. Wat adviseer je scholen en leerkrachten over dit lespakket?

“Je kunt de lessen doen ter vervanging van het onderdeel huid. Het pakket sluit aan bij de kerndoelen van het primair onderwijs. Er zijn verschillende werkvormen waaruit de leerkracht kan kiezen. Het aanbod is heel divers en veel. Elke leerkracht kan

een persoonlijke keus maken, wat past bij zijn/haar groep. Er is een werkboek met theorie, een eindspel, leermateriaal, een eindtoets en een digitale eindopdracht. Verder denk ik dat leren praten over huidproblematiek gewoon belangrijk is, maar dat geldt ook als je een andere aandoening hebt. Als je iets anders bent dan de rest, word je er elke dag mee wakker. Mensen kijken altijd naar je. Ik kan nooit naar het zwembad gaan zonder dat mensen kijken. Ga het gesprek aan met kinderen. Iedereen kan huidproblemen hebben of krijgen.” Als je meer praat over anders zijn, blijkt dat iedereen anders is.” **H**